

Brussel, 12 juni 2020

Advies 2020/08

Uitgebracht op eigen initiatief

Artikel 109 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

**Oneigenlijk gebruik van de tijdelijke crisismaatregel
overbruggingsrecht : opsporing en controle**

Inhoud

Samenvattend	2
1 Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht	3
1.1 Periode maart – juni 2020.....	3
1.2 Periode juni – augustus 2020	3
2 Oneigenlijk gebruik van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht	4
2.1 Oneigenlijk gebruik	4
2.2 Opsporing en controle	5
3 Het advies van het Comité	7

Samenvattend

Het ABC brengt op eigen initiatief een advies uit over de opsporing van misbruik bij de aanvraag van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht en de controle in potentiële fraudedossiers. De dienst Eerlijke Concurrentie (ECL) van het RSVZ stelt vast dat de klassieke vormen van sociale fraude in het sociaal statuut zich ook voordoen bij de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht maar dat er zich als gevolg van de context en de aard van het systeem (maatregel is op grote schaal ingezet om het uitzonderlijk grote aantal getroffen zelfstandigen op een snelle manier de noodzakelijk ondersteuning te bieden die ze nodig hebben) wel specifieke problemen stellen op het vlak van opsporing en controle. Ten eerste zijn zowel de instanties die instaan voor verificatie en controle van dossiers (zowel die in de eerste, tweede als derde lijn) geconfronteerd geworden met een ongeziene piek in werklast. Ten tweede is er op sommige punten nood aan een betere beschikbaarheid van gegevens en informatiedoorstroming. Ten derde zijn de middelen uiterst beperkt om na te gaan of effectief voldaan is aan de vereiste toekenningsvoorwaarde van 7 kalenderdagen onderbreking en zich ervan te verzekeren dat de onderbreking daadwerkelijk gerelateerd is aan COVID-19.

De tijdelijke crisismaatregel is voor veel zelfstandigen een noodzakelijk maatregel in de Coronacrisis. Niettemin is het Comité van oordeel dat de steun moet gaan naar de zelfstandigen die er werkelijk nood aan hebben en dat er daarom ook aandacht moet zijn voor mogelijke gevallen van oneigenlijk gebruik. Het Comité stelt dan ook tevreden vast dat in overleg tussen de sociale verzekeringsfondsen en de dienst ECL - voor wat betreft de bestaande dossiers - een set van gezamenlijke acties werd uitgewerkt in antwoord op de vastgestelde problemen. Voor wat betreft het vermijden van oneigenlijk gebruik bij de verlenging van de tijdelijke crisismaatregel (juli en augustus) en het toekomstige overbruggingsrecht 'relance' (juni – augustus), wijst het ABC op het belang van een informatiecampagne om zelfstandigen i) te sensibiliseren van het toepassingsgebied van de maatregelen, ii) een aanpassing van het aanvraagformulier met het oog op het verzamelen van gegevens, noodzakelijk in het kader van de controle en iii) administratieve richtlijnen die zo weinig mogelijk ruimte laten voor interpretatie van de toekenningsvoorwaarden. Het Comité wijst er ook nog op dat de werklast die de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht - maar ook de andere crisismaatregelen voor zelfstandigen - met zich meebrengt, bovenop de normale opdrachten van alle betrokken actoren komt. Het Comité vraagt begrip voor het feit dat de tijdelijke herschikking van personeel of van taken die als gevolg hiervan plaatsvond, een effect zal hebben op andere engagementen van deze instanties.

1 Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

In maart 2020 introduceerde de federale regering een geheel aan crisismaatregelen ter ondersteuning van de zelfstandigen die als gevolg van de Coronacrisis geconfronteerd werden met - vaak aanzienlijke - inkomensverliezen. Eén ervan is de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht¹ waarmee men zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit gedwongen (hebben) moeten onderbreken als gevolg van de beperkende maatregelen rond COVID-19, op een snelle en laagdrempelige manier toegang heeft willen geven tot een vervangingsinkomen².

1.1 Periode maart – juni 2020

Aanvankelijk werd de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voorzien voor de maanden maart en april 2020. In een tweede en derde fase werd de maatregel verlengd voor respectievelijk de maanden mei³ en juni⁴ 2020.

Omdat het bij aanvang van de Coronacrisis de bedoeling was om snel tegemoet te komen aan de financiële noden van alle zelfstandigen die in deze situatie van overmacht geconfronteerd werden met acuut inkomensverlies, werd het toepassingsgebied van de maatregel ruim opgevat en werden de toekenningsvoorwaarden en de aanvraagprocedure zo eenvoudig mogelijk gehouden. Voor zelfstandigen die zich als gevolg van de beperkende maatregelen rond COVID-19 genoodzaakt zagen om hun activiteit tijdelijk te onderbreken zonder dat zij hiertoe door het ministerieel besluit van 23 maart 2020 verplicht werden, werd enkel voorzien dat :

- de tijdelijke onderbreking 7 opeenvolgende kalenderdagen zou bedragen en
- zij hun onderbreking omwille van COVID-19 zouden beargumenteren.

Voor de verplichte onderbrekingen werd voorzien dat louter het indienen van een aanvraag zou volstaan om van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht gebruik te maken.

1.2 Periode juni – augustus 2020

Er is politieke bereidheid om zelfstandigen die als gevolg van COVID-19 beperkt worden in hun activiteit en hierdoor een substantiële inkomensdaling ondervinden de komende maanden te

---

¹ Wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen.

² Voor meer toelichting bij deze maatregel zie adviezen ABC 2020/03, /04 en /06.

³ Koninklijk besluit van 6 mei 2020 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, B.S. 8 mei 2020.

⁴ Koninklijk besluit van 28 mei 2020 tot wijziging van de wet van 23 maart 2020 tot wijziging van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen en tot invoering van tijdelijke maatregelen in het kader van COVID-19 ten gunste van zelfstandigen, B.S. 3 juni 2020.

blijven ondersteunen via het mechanisme van het overbruggingsrecht. In een voorstel waarvan het ABC in zijn advies 2020/06⁵ kennisnam, zou daarbij een dubbel spoor worden gevolgd.

Ten eerste wil men de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht voor de maanden juli en augustus verlengen in zijn huidige vorm⁶. Aan zelfstandigen die hun activiteit gedurende ten minste 7 opeenvolgende kalenderdagen - onderbreken als gevolg van COVID-19 zonder dat zij hiertoe (nog) verplicht worden door het ministerieel besluit van 23 maart 2020⁷, zal evenwel gevraagd worden om voortaan de noodzaak tot onderbreking te motiveren aan de hand van objectieve elementen (en dus bewijsstukken).

Ten tweede wil men voor de maanden juni, juli en augustus 2020 een zogenaamde 'overbruggingsuitkering relance' introduceren. De uitkering is bedoeld als een financiële ondersteuning voor zelfstandigen die hun activiteit heropstarten na deze tijdelijk te hebben onderbroken als gevolg van het verbod op of de beperking van hun activiteit in het kader van COVID-19. Zelfstandigen die er gebruik van willen maken, zullen moeten voldoen aan 4 cumulatieve voorwaarden, waaronder een omzetverlies of vermindering van bestellingen van minimaal 10%.

De verstrenging van de motiveringsplicht voor de niet-verplichte sluitingen bij de verlenging van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht alsook de 4 cumulatieve voorwaarden die men stelt voor het gebruik van de overbruggingsuitkering 'relance', moeten helpen waarborgen dat de financiële steun louter toekomt aan de zelfstandigen die hieraan nood hebben en dus oneigenlijke aanvragen ontmoedigen.

2 Oneigenlijk gebruik van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht

2.1 Oneigenlijk gebruik

De klassieke vormen van oneigenlijk gebruik in het sociaal statuut stelt de dienst Eerlijke Concurrentie (ECL) van het RSVZ ook vast bij de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht⁸. Tabel 1. biedt een overzicht van de diverse fraudetypes.

De verschillende actoren binnen het sociaal statuut van de zelfstandige hebben een aantal initiatieven genomen om potentiële gevallen van misbruik op te sporen. Het gaat bijvoorbeeld om het signaleren van vermoedelijke fraudegevallen door de door de fondsen aan het de dienst ECL, de samenwerking tussen de dienst ECL en het meldpunt sociale fraude of het opzetten van een datamatchingsysteem binnen het RSVZ om mogelijke gevallen van fraude op te sporen.

---

⁵ Advies ABC 2020/06 van 8 juni 2020 'Tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht en overbruggingsrecht 'relance'

⁶ Met de nuance dat ondernemingen die afhankelijk zijn van sectoren die nog beperkt moeten blijven, vanaf juli ook automatisch aanspraak zullen kunnen maken.

⁷ En elk later ministerieel besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

⁸ Ze zijn dus niet zozeer eigen aan de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht.

Tabel 1. Vormen van oneigenlijk gebruik van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht (TCO)

1. Niet-aangegeven arbeid : er is een activiteit zonder aansluiting als zelfstandige of zonder aansluiting voor de correcte tijdvakken.	6. Valse verklaringen, de valse gegevens ter ondersteuning van een aanvraag (bv. aanvragen op naam van een andere persoon)
2. Fictieve activiteit : er is een aansluiting maar geen uitoefening van een activiteit als zelfstandige. De aansluiting gebeurt met het oog op het genot van sociale voordelen, in dit geval de TCO	7. Detacheringen (zelfstandige die zijn onderwerping in het buitenland stopzet (A1-attest), om zich in België aan te sluiten en hier sociale voordelen te genieten (in dit geval de TCO)
3. Retroactieve aansluitingen : men sluit aan als zelfstandige voor een vroeger tijdvak in de hoop om op basis daarvan sociale rechten te laten gelden (in dit geval de TCO) Er is voor het betreffende tijdvak geen sprake geweest van een activiteit of er is een activiteit voor een andere periode.	8. Beroepsverbod (aanvraag TCO terwijl de persoon onderworpen is aan een beroepsverbod)
4. Schijnstatuten (schijnzelfstandige, -werknemer) : de betrokkene wijzigt van statuut (bv. in de schoot van een vennootschap) om aanspraak te kunnen maken op sociale rechten (in dit geval de TCO)	9. Overgang van bijberoep naar hoofdberoep met de bedoeling om op basis daarvan aanspraak te kunnen maken op bepaalde sociale rechten (in dit geval de TCO)
5. Voortzetting van de activiteit tijdens een periode die werd opgegeven als onderbreking (bv. tijdens de 7 dagen onderbreking bij de TCO)	10. De beroepskaart : aansluiting als zelfstandige zonder voor de beoogde activiteit in het bezit te zijn van de vereiste beroepskaart. Op basis van de aansluiting wordt vervolgens een sociaal voordeel (in dit geval de TCO) aangevraagd.

Bron : dienst ECL, RSVZ

2.2 Opsporing en controle

De aard van de Coronacrisis maakt dat de socialeverzekeringsfondsen (controle in de eerste lijn) nooit eerder werden geconfronteerd met een piek aan te verwerken en verifiëren aanvraagdossiers zoals ze die in de voorbije maanden hebben gekend. Eenzelfde piek aan te verwerken en te verifiëren dossiers was er ook bij de cel ExperTIZ van DG BeSoc (FOD sociale Zekerheid) en de dienst Externe Audit van het RSVZ (samen controle in de tweede lijn) De cel ExperTIZ staat in voor o.a. het beheer en de opvolging van het online platform PIRAMID waartoe alle actoren van het sociaal statuut toegang hebben⁹ en het opvolgen en beantwoorden van vragen in individuele dossiers. De dienst Externa Audit is belast met de externe audit van de socialeverzekeringsfondsen. Tot slot was er ook een acute stijging van de werklust bij de dienst ECL (controle in de derde lijn), nl. voor wat betreft de post factum screening van mogelijke fraudedossiers in het kader van de bestrijding van sociaal misbruik.

Aan de kant van de socialeverzekeringsfondsen werd de voorbije maanden – mede op vraag van minister Ducarme – bij de verwerking van de dossiers alles prioritair in het werk gesteld om een

⁹ Publicatie van Important Messages, Q&A, verspreiden van instructienota's en aanvraagformulieren aan de SVF, enz.

snelle uitbetaling van de uitkering voorzien in het kader van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht te kunnen realiseren. Enkel de dossiers die administratief niet in orde bleken of die op manifeste wijze misbruik deden vermoeden, werden voor de uitbetaling 'on hold' geplaatst en van zodra de situatie het toeliet verder geverifieerd.

De dienst ECL op zijn beurt zag de voorbije periode, met de invoering van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht, een plotse en substantiële stijging van het aantal dossiers dat voor verder onderzoek wordt overgemaakt. Bij de verwerking van deze dossiers botst de dienst op problemen, zowel in de fase van de opsporing als in die van de controle.

2.2.1 Opsporing

Hun grote aantal verhindert dat de dienst ECL elk dossier individueel kan controleren op mogelijk misbruik. Men zet daarom in op de doelgerichte opsporing van eventuele fraudedossiers. De voornaamste knelpunten situeren zich op het vlak van de (tijdige) beschikbaarheid van gegevens en de informatie-uitwisseling tussen de socialeverzekeringsfondsen en het RSVZ :

- de doelgerichte opsporing van mogelijk misbruik gebeurt onder meer via de kruising van gegevens uit verschillende databanken. Het is hiervoor van essentieel belang dat de gegevens betrouwbaar en snel beschikbaar zijn in het ARZA. In deze uitzonderlijke periode evolueren de gegevens van de fondsen voortdurend. Het is bijgevolg dus niet evident om over een databank te beschikken waarin de gegevens stabiel en voldoende betrouwbaar zijn voor de kruising.
- de aard van de situatie maakt dat de snelheid van de informatiedoorstroming- en uitwisseling de noden soms niet kan volgen. Het gebeurt bijvoorbeeld dat sommige aanvragen voor een tweede maal worden overgemaakt, hoewel een beslissing van de directie ECL reeds aan het fonds werd bezorgd of dat laattijdige aansluitingen met vertraging gekend zijn bij de dienst ECL waardoor de termijn voor het opleggen van administratieve geldboetes verstreken is.

2.2.2 Controle

Ook op het vlak van controle ervaart de dienst ECL enkele specifieke problemen. De dienst ECL moet de controles doorgaans post factum uitvoeren wat de controlemiddelen beperkt.

Voor zover controles betrekking hebben op het naleven van de algemene voorwaarden voor de onderwerping aan het sociaal statuut - die men kan nagaan op basis van gegevens die de zelfstandige bij de aanvraag aangaf - stellen er zich weinig controleproblemen¹⁰. Voor elementen die niet af te leiden zijn uit het aanvraagdossier en specifiek verband houden met de tijdelijke crisismaatregel, ligt de situatie vaak moeilijker en ervaart de dienst de volgende knelpunten :

- Controles ter plaatse : de aard van de coronacrisis maakt(e) het moeilijk om onderzoeken ter plaatse uit te voeren;

---

¹⁰ Dit is vooral zo bij voor wat betreft de opsporing van niet-aangegeven arbeid, fictieve aansluitingen en de schijnstatuten. Bij detectie van dergelijke fraudevormingen gebeurt de afhandeling van de dossiers overigens op de klassieke wijze.

- Effectieve onderbreking van 7 opeenvolgende kalenderdagen : de effectieve stopzetting van de activiteit is zeer moeilijk (zo niet onmogelijk) te controleren :
  - Wanneer het dossier wordt afgesloten, heeft de onderbreking al plaatsgevonden. De onderbreking kan overigens gebeuren alvorens de aanvraag wordt ingediend.
  - Als de activiteit tijdens de aangekondigde sluitingsperiode wordt voortgezet, is het goed mogelijk dat de zelfstandige niet actief is in zijn onderneming, maar zijn activiteiten van bij hem thuis voortzet.
- Oorzakelijk verband tussen onderbreking en COVID-19 : het is zeer moeilijk om het oorzakelijk verband te verifiëren tussen de coronacrisis en de noodzaak tot onderbreking. De aanvragen voor de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht bevatten geen bewijsstukken maar zijn uitsluitend gebaseerd op verklaringen op eer.

3 Het advies van het Comité

De tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht vormt voor veel zelfstandigen een noodzakelijke financiële ondersteuning tijdens deze Coronacrisis. Dat men bij aanvang geopteerd heeft voor een systeem waarin zelfstandigen op een snelle en laagdrempelige manier toegang konden krijgen tot een vervangingsinkomen, is voor veel zelfstandige ondernemers essentieel geweest in een periode waarin velen onder hen geconfronteerd werden met een situatie van acute overmacht. Omdat het voor het Comité belangrijk is dat de steun gaat naar de zelfstandigen die er werkelijk nood aan hebben, meent het dat er ook in deze crisisperiode aandacht moet zijn voor mogelijke gevallen van oneigenlijk gebruik.

De efficiënte opsporing en controle van eventuele misbruikgevallen vergen, zowel van de socialeverzekeringsfondsen als van de dienst ECL, inspanningen op het vlak van gegevensuitwisseling en informatiedoorstroming. Het Comité stelt dan ook tevreden vast dat in overleg tussen beide alvast een set van gezamenlijke acties werd uitgewerkt in antwoord op de hogergenoemde knelpunten. Het gaat meer bepaald om deze concrete initiatieven:

- de dienst ECL zal de mogelijke fraudedossiers die werden geïdentificeerd¹¹ overmaken aan de socialeverzekeringsfondsen voor een eerste feedback. Op basis hiervan kan de dienst dossiers prioriteren;
- de beslissingen van het RSVZ in de fraudedossiers 'tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht' zullen via een specifiek communicatiekanaal (specifiek daartoe bestemde mailboxen) aan de fondsen worden overgemaakt met het oog op een snellere verwerking van de informatie. Op die manier kan o.m. vermeden worden dat informatie rond beslissingen in fraudedossier niet tijdig door de fondsen worden opgepikt en dat eenzelfde dossier twee keer voor verder onderzoek bij de dienst ECL terechtkomt.
- men zal inzetten op de verbetering van de gegevensdoorstroming, i.c. inzake recente of nieuwe aansluitingen en de aanvragen voor de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht.

---

¹¹ op basis van de kruising van gegevens 'nieuwe aansluiting' en 'aanvraag tot toekenning van de TCO'

- via een aanpassing van Sequoia zal men ervoor zorgen dat informatie over de datum waarop de aansluitingsverklaring door het fonds wordt ontvangen, systematisch kan doorstromen van de fondsen naar het RSVZ. Dit zal de dienst ECL toelaten om retroactieve aansluitingen (enkel met als doel om een overbruggingsuitkering aan te vragen) beter te traceren.

Daarnaast engageert de dienst ECL zich om steekproefsgewijs dossiers te selecteren voor controles. Specifieke aandacht zal hierbij gaan naar de naleving van de onderbrekingsvoorwaarde en naar het oorzakelijk verband met de coronacrisis.

De hogergenoemde acties zijn toegespitst op bestaande dossiers 'tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht', waarvoor opsporing en controles enkel nog achteraf mogelijk zijn. Nu het acute karakter van de crisissituatie afneemt, is het volgens het Comité aangewezen om ook meer aandacht te besteden aan mogelijk misbruik op het moment van de instroom. Voor de komende periode, waarin een verlenging van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht en de invoering van een overbruggingsrecht 'relance' is voorzien, stelt het Comité daarom voor om :

- aan de zelfstandigen via een informatiecampagne te verduidelijken :
  - welke doelgroepen de komende maanden nog in aanmerking zullen komen voor de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht en het overbruggingsrecht 'relance';
  - dat COVID-19 als reden van de tijdelijke onderbreking duidelijk moet aangetoond worden ter verantwoording van de 7 dagen onderbreking;
  - dat er actief zal worden ingezet op verificatie en controle van de aanvraagdossiers.
- een aanpassing van de vragenlijst te voorzien voor toekomstige aanvragen zodat men van bij aanvang over meer gegevens beschikt om het eigenlijk gebruik van het crisioverbruggingsrecht na te gaan (bv. een opsomming van de dagen van onderbreking). Men moet er daarbij wel over waken dat de aanpassing niet zorgt voor een verhoging van de administratieve last, noch voor de zelfstandige die het formulier moet invullen, noch voor het fonds dat het moet analyseren.

Verder benadrukt het Comité voor verificatie en controle van dossiers ook het belang van toekenningscriteria die zo weinig mogelijk interpretatie toelaten en kunnen getoetst worden aan de hand van beschikbare gegevens. In zijn advies 2020/06 wees het Comité erop dat de verificatie van elementen zoals de sector van activiteit, omzetsdaling of onderbreking van 7 opeenvolgende kalenderdagen - net omwille van moeilijkheden inzake interpretatie en/of beschikbaarheid van gegevens - in de praktijk ofwel uiterst moeilijk te controleren blijken ofwel erg tijdsintensief zijn om na te gaan, zowel op het moment van aanvraag als bij controles post factum. Het Comité herhaalt zijn vraag uit dat advies dan ook om :

- bij de opmaak van de nota aan de socialeverzekeringsfondsen bijzondere aandacht te besteden aan een goede uitwerking van de praktische modaliteiten;
- toe te zien op de beschikbaarheid en doorstroming van de gegevens die noodzakelijk zijn voor verificatie van dossiers.

Los van de hogergenoemde elementen is de verificatie van aanvraagdossiers evenals de opsporing en controle van mogelijke fraudegevallen ook afhankelijk van de middelen waarover

de fondsen en de dienst ECL beschikken. Er bestaat geen twijfel dat de werklust die de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht - maar ook de andere crisismaatregelen voor zelfstandigen - met zich meebrengt, bovenop de normale opdrachten van deze instanties komt. In de meeste gevallen wordt deze bijkomende werklust ondervangen door een tijdelijke herschikking van personeel of van taken. Dit heeft effect op de engagementen die door de fondsen en de dienst ECL voor korte en/of middellange termijn werden vooropgesteld. Zo wordt vanuit het RSVZ aangegeven dat bijkomende opsporing- en controlewerk in het kader van de tijdelijke crisismaatregelen, zal maken dat de dienst ECL bepaalde van zijn opdrachten en doelstellingen in het kader van de bestuursovereenkomst of het federale actieplan sociale fraude niet of slechts gedeeltelijk zal kunnen realiseren. Vanuit het ABC wordt hiervoor begrip gevraagd.

Tot slot wil het Comité dit advies ook nog aangrijpen om de aandacht te vestigen op het feit dat sommige zelfstandigen gebruik maken van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht, zonder voorafgaandelijk ooit enige bijdrage te hebben betaald. Uit controles is gebleken dat sommige zelfstandigen aan wie het overbruggingsrecht werd toegekend, reeds meerdere jaren zijn aangesloten maar nog nooit sociale bijdragen betaalden (in ons land). Aangezien bijdragebetaling geen voorwaarde is tot toekenning van de tijdelijke crisismaatregel overbruggingsrecht, gaat het in deze gevallen niet om een inbreuk en dus niet formeel om sociale fraude. Niettemin kan men zich afvragen of de toekenning van een overbruggingsuitkering in al dit soort gevallen wenselijk en/of gerechtvaardigd is. In een deel van de situaties blijkt er een valide verklaring voor de afwezigheid van bijdragebetaling (begin van activiteit, behartigenswaardige gevallen, ...). In een ander deel van de gevallen is er sprake van manifeste onwil tot bijdragebetaling¹². Het Comité is van mening dat het bij de verlenging van de maatregel voor juli en augustus alsook bij de invoering van de overbruggingsuitkering 'relance' aangewezen zou zijn om te bekijken hoe men, via een voorwaarde inzake bijdragebetaling, kan vermijden dat die tweede groep toegang heeft tot deze maatregelen. Het ABC denkt bijvoorbeeld aan een regeling waarbij aan zelfstandigen die langer dan drie jaar actief zijn een effectieve bijdragebetaling van vier kwartalen zou gevraagd worden. Het is echter niet de bedoeling om zelfstandigen die te goeder trouw zijn te viseren. Men zou daarom daarbij ook rekening moeten houden met kwartalen van bijdragevrijstelling.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 12 juni 2020 :

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitt

---

¹² Naar deze situaties wordt doorgaans verwezen naar de problematiek van de nulinkomens. Voor meer informatie zie ook ABC-verslag 2012/04 van 25 oktober 2012 "Mogelijke oplossingen betreffende sociale fraude en social engineering in het sociaal statuut der zelfstandigen – analyse en budgettaire impact"